

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/366
KARAR NO : 1983/642

K A R A R

ÖZET : Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre yapılan başvuru sonucu görevli yargı yeri belirlenmesine rağmen verilen görevsizlik kararının yasa ve yonteme aykırılığı nedeniyle kaldırılması gerektiği hk.

Davacı : K.H.
Sanık : Haydar Ergün

O L A Y : 20-5-1976 tarihinde Proleter Yol yayınları yayın evi sahibi olan sanığın; İbrahim Kaypakkaya tarafından yazılan " Yazılar-1" isimli eseri yayınlayıp satışa çıkardığı ve bu kitapta yer alan yazılarla, komünizm ve milli duyguları zayıflatıcı, ırkçılık ve bölücülük propogandası yaptığı, halkı savaş ve isyana teşvik ettiği, topraklardan bir kısmını ayırmaya mağruz tahditte bulunduğu ve Atatürk'ün manevi hatırasına aykırı davranışta bulunduğu iddiası ile İstanbul C.Savcılığı'nca sanığın eylemine uyan TCK.nun 142/1.,142/3.,149.,172.ve 173/son. ve 5816 sayılı yasa'nın 1/1. ve 1/2.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle ağır ceza mahkemesine kamu davası açılmış, İstanbul 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 17-12-1979 gününde, 1976/478,1979/527 sayı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânına gerektirir fiillerden olduğu gerekçesiyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermiş, dosyanın intikal ettiği İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 5-9-1980 gününde, 1980/417 sayı ile; davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısıyla görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre, Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiş ve Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; 22-12-1980 gününde, 1980/443-564 sayı ile; sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı yasa'nın 13/a.maddesi süre dışında işlenmesine karşın, 13/b.maddesindeki bağlantı koşulunu içeren suça ait davanın, Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğini karara bağlayıp, sıkıyönetim askeri mahkemesinin başvurusunu reddederek görev sorunu kesin olarak çözümlenmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 20-10-1981 gününde, 1980/417,1981/909 sayı ile; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin daha sonra verdiği kararları ile görüş değiştirdiğini ve bu tür davaların Adli Yargı yerinde görülmesini karara bağladığı, olayda 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarının gerçekleşmediği gerekçesiyle görevsizlik kararı vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesi'ne göndermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş ve dava dosyası Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın 3-5-1982 günlü, 1982/1531 sayılı yazısı ile gönderilmiştir.

.../...

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Osman Kayacan, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı, 28-11-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Olayda, kesinleşmiş görevsizlik kararı ile dosya kendisine gelen Askeri Yargı yerinin; 2247 sayılı yasa'nın 19. maddesine göre yaptığı görevli yargı yerinin belirlenmesi yolundaki başvuru, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce incelenmiş ve görev konusu kesin olarak çözümlenerek davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği karara bağlanmıştır.

Anayasa'nın 158. ve 2247 sayılı yasa'nın 1., 20. ve 28. maddeleri, Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının nitelik ve bağlayıcılığını belirtmekte ve Uyuşmazlık Mahkemesi'ni bir danışma kurulu olmayıp görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili bir yüksek mahkeme ve yargısal karar veren bir kuruluş olduğunu vurgulamaktadır.

Bu itibarla; Askeri Yargı yerinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin anılan kararının yeniden gözden geçirilmesi sonucunu doğuracak biçimde görevsizlik kararı vermesi, 2247 sayılı yasa'nın öngördüğü kurullarla bağdaşmaz.

Kaldığı; Uyuşmazlık Mahkemesi kararı 1402 sayılı yasa'da 2301 sayılı yasa ile yapılan değişiklik de göz önünde tutularak ve bu değişiklikten sonra verilmiştir.

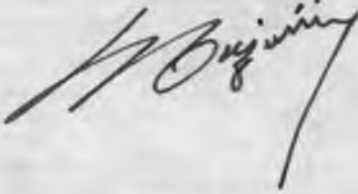
Bu nedenle, görev konusu kesin olarak daha önce çözümlendiğinden, bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının yasa ve yöntem aykırılığı nedeniyle kaldırılmasına karar verilmelidir.

Başkan Servet Tüzün bu görüşe katılmamıştır.

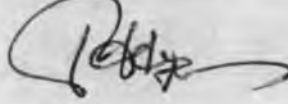
.... /

SONUC : İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca 5-9-1980 günlü,1980/417 esas sayılı başvurusu üzerine,Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 22-12-1980 günlü,1980/443-564 sayılı kararı ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasa'sının 13.maddesinde 2301 sayılı yasa ile yapılan son değişiklik de nazarı itibare alınarak,davaya Askeri Yargı yerinde bakılması gerektiği şeklinde görevli yargı merci belirtildiğine göre,bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ve ancak, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nce yasa ve yöntem aykırı olarak verilen 20-10-1981 günlü, 1980/417,1981/909 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,Başkan Servet Tüzün'ün karşı oyuyla ve oyçokluğuyla 28-11-1983 gününde kesin olarak karar verildi.

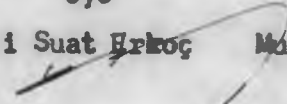
Başkan
Servet Tüzün



Uye
Y.İsmet Ayar



Uye
Ali Suat Erkoç



Uye
Mustafa Aksoy

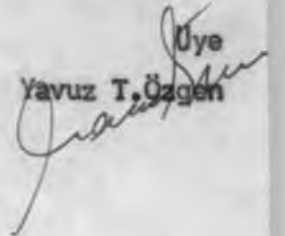
Uye
Osman Kaya can



Uye
Ergun Argon



Uye
Yavuz T.Özgen



7-12
S.Y.

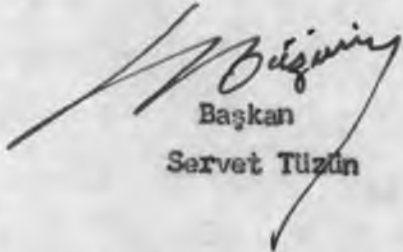
T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/366
KARAR NO : 1983/642

KARSI OY

Bu konuya ilişkin görüşüm 29-Mart-1983 günlü ve 18002 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 29-11-1982 günlü, Esas-1981/1471, Karar-1982/802 sayılı karara ekli karşı oy yazısında ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Aynı gerekçelerin burada yinelenmesine gerek görmüyorum ve o kararda belirtilen görüşlerle bu karardaki çoğunluk görüşüne katılmıyorum.


Başkan
Servet Tüzün

S.Y.